

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
κ. ΚΩΣΤΑ ΣΗΜΙΤΗ

(Στη συνέντευξη παρεμβαίνει και ο ΥΠΕΞ κ. Θ. Πάγκαλος)

Κυρίες και κύριοι, είχα σήμερα το απόγευμα την τελευταία συνομιλία μου κατά την διάρκεια αυτού του ταξιδιού με τον Πρόεδρο της Γαλλικής Δημοκρατίας Ζακ Σιράκ.

Η συνάντηση με τον κ. Ζακ Σιράκ έγινε σε πολύ εγκάρδια ατμόσφαιρα. Η συζήτηση υπήρξε ιδιαίτερα εποικοδομητική και πιστεύω ότι ήταν και ιδιαίτερα θετική.

Όπως και στις άλλες συζητήσεις, το κύριο θέμα μας ήταν η εξέλιξη και η προοπτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συζητήσαμε τι θα γίνει στην Διακυβερνητική Συνδιάσκεψη, η οποία θα πραγματοποιηθεί στο τέλος Μαρτίου και ποιές θα πρέπει να είναι οι γενικές γραμμές τις οποίες θα ακολουθήσουμε για να αποδώσει αυτή η Συνδιάσκεψη.

Είμαστε σύμφωνοι ότι η προσπάθεια αυτή θα πρέπει να μην τραβήξει σε χρόνο και να καταλήξουμε το αργότερο μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 1997 - το πολύ, το δεύτερο εξάμηνο - διότι εάν δεν καταλήξουμε, θα δημιουργηθούν σοβαρά προβλήματα στην περαιτέρω λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όπως ξέρουμε, μετά θα πρέπει να προχωρήσει η Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ). Θα πρέπει να γίνει συζήτηση σχετικά με τους πόρους της Κοινότητας. Η συζήτηση για την επέκταση και την ένταξη άλλων χωρών. Όλα αυτά προϋποθέτουν για να υπάρχουν γρήγορες και αποφασιστικές απαντήσεις, να έχει απαντηθεί το πρώτο και κύριο θέμα της νέας Συνθήκης.

Όσον αφορά τη νέα Συνθήκη, είμαστε και οι δύο της γνώμης ότι πρέπει να επανεξετασθεί το θέμα του πώς παίρνονται οι αποφάσεις. Οτι χρειάζεται να ενισχυθεί η αρχή της πλειοψηφίας. Δηλαδή, περισσότερες αποφάσεις να παίρνονται με πλειοψηφία και λιγότερες με ομοφωνία. Όμως, σε θέματα που θίγουν ζωτικά συμφέροντα κρατών - μελών - και τέτοια θέματα είναι κυρίως θέματα της εξωτερικής πολιτικής - θα πρέπει να εξακολουθεί η αρχή της ομοφωνίας.

Όσον αφορά την ΟΝΕ, είμαστε σύμφωνοι ότι θα πρέπει να τηρηθεί το χρονοδιάγραμμα το οποίο έχει συμφωνηθεί. Η τήρηση αυτού του χρονοδιαγράμματός συνεπάγεται ότι ορισμένες χώρες, ένας πυρήνας χωρών θα συμμετάσχει, τις συμφωνημένες ημερομηνίες, στην ΟΝΕ και ορισμένες άλλες χώρες θα συμμετάσχουν αργότερα. Αλλά η δημιουργία ενός πρώτου πυρήνα - χωρών της ΟΝΕ - της έναρξης της τρίτης φάσης, δεν πρέπει να σημαίνει ότι οι χώρες αυτές θα προχωρήσουν, αφήνοντας πίσω τους τις άλλες χώρες. Θα πρέπει αντίθετα να σημαίνει ότι η διαδικασία-ενοποίησης θα συνεχισθεί με πιο γρήγορους ρυθμούς.

Αυτό συνεπάγεται δύο αρχές: από τη μια μεριά οι χώρες οι οποίες είναι εκτός του πυρήνα, θα πρέπει να εξακολουθήσουν να τηρούν ορισμένους κανόνες πειθαρχίας. Από την άλλη μεριά, οι χώρες οι οποίες ευρίσκονται στον πυρήνα, θα πρέπει να συνεχίσουν την προσπάθειά τους να υπάρχει σύγκλιση των χωρών, οι οποίες είναι εκτός του κύκλου αυτού. Είμαστε δηλαδή σύμφωνοι ότι στην Διακυβερνητική θα πρέπει να συζητηθούν οι κανόνες και οι διαδικασίες για την περαιτέρω εξέλιξη, ώστε η πρόοδος στην τρίτη φάση να σημαίνει και ενίσχυση τις διαδικασίας ενοποίησης.

Όσον αφορά τα θέματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εμείς τονίσαμε ότι βλέπουμε έναν πιο σημαντικό ρόλο του Κοινοβουλίου. Αλλά συμφωνούμε ότι οι διαδικασίες οι οποίες εφαρμόζονται, θα πρέπει να είναι διαδικασίες πιο γρήγορες, πιο αποτελεσματικές, ώστε να μπορέσει να παίξει το Κοινοβούλιο έναν πιο ουσιαστικό ρόλο. Είμαστε σύμφωνοι ότι τα Εθνικά Κοινοβούλια θα πρέπει να συμμετάσχουν περισσότερο τις ευρωπαϊκές διαδικασίες. Οτι σήμερα υπάρχει απόσταση μεταξύ των Εθνικών Κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Και η απόσταση αυτή πρέπει

να σμικρυνθεί, εάν θέλουμε να καταπολεμήσουμε το δημοκρατικό έλλειμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όσον αφορά τον τρίτο πυλώνα, δηλώσαμε ότι υπάρχουν θέματα τα οποία θα θέλαμε να υπαχθούν στην κοινοτική πρωτοβουλία, όπως θέματα της παράνομης μετανάστευσης και της καταπολέμησης του εμπορίου ναρκωτικών. Ο κ. Σιράκ δήλωσε ότι η Γαλλία κάπως διαφοροποιείται, έχει άλλη άποψη σ' αυτό το σημείο. Πιστεύει ότι θα πρέπει να υπάρχει πρώτα ενοποίηση των Κανόνων Δικαίου στις διάφορες χώρες, ώστε μετά να δοθούν περισσότερες εξουσίες στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για να πραγματοποιηθούν κοινές ρυθμίσεις για όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Όσον αφορά το θέμα της απασχόλησης και της κοινής πολιτικής, είμαστε και οι δύο σύμφωνοι να χαιρετίσουμε την πρωτοβουλία του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Ζακ Σαντέρ, για την οποία σας μίλησα προχθές στις Βρυξέλλες. Εμείς τονίσαμε ότι όποιες ρυθμίσεις υπάρξουν ή τα όποια σχέδια καταπολέμησης της ανεργίας, θα πρέπει να λάβουν υπόψη τους τις διαφορετικές συνθήκες στα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ιδιαίτερα στην Ελλάδα, η οποία παρουσιάζει προβλήματα διαφορετικά από τις άλλες χώρες, θα πρέπει να προσεχθεί η ενίσχυση της δραστηριότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, οι οποίες μπορούν να δημιουργήσουν νέες θέσεις απασχόλησης.

Μιλήσαμε και για την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε σχέση με τα Βαλκάνια. Και συμφωνήσαμε ότι θα πρέπει να υπάρξει ανάμεσα στις χώρες μας στενότερη συνεργασία. Μπορούν να υπάρξουν συνεργασίες για προώθηση κοινών σχεδίων στη Βαλκανική.

Όσον αφορά την πολιτική ασφαλείας και εξωτερικών σχέσεων (ΚΕΠΠΑ), ο κ. Σιράκ επανέλαβε την πρότασή του να υπάρξει ένας υπεύθυνος για την εφαρμογή αυτής της πολιτικής. Είπε ότι είναι μια σκέψη η οποία πρέπει να εξετασθεί από τα κράτη - μέλη. Εμείς υποστηρίξαμε τη δική μας άποψη ότι δεν πρέπει να υπάρξουν πολλά κέντρα αποφάσεων και έτσι να υπάρχει σύγχυση περί της αρμοδιότητας και ποιός αναλαμβάνει πρωτοβουλίες. Αλλά, βέβαια, είμαστε πρόθυμοι στο πλαίσιο της Διακυβερνητικής να εξετάσουμε τις όποιες προτάσεις γίνουν.

Τέλος, σε σχέση με αυτό το θέμα, αναφέραμε ότι θα είναι οπωσδήποτε αναγκαίο να εξετάσουμε εάν υπάρξουν εξωτερικά σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κοινοτική αλληλεγγύη για την προστασία των εξωτερικών συνόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και φέραμε ως παράδειγμα του προβλήματος αυτού, την τελευταία διαφορά η οποία προέκυψε με την Τουρκία σε σχέση με τις βραχονησίδες της Ιμια. Είπαμε ότι αυτό είναι ένα παράδειγμα και δεν πρέπει να σταθούμε μονάχα σ' αυτό το παράδειγμα, αλλά πρέπει να δούμε ότι και μελλοντικά μπορούν να προκύψουν και σε άλλες περιοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρόμοια προβλήματα (π.χ. στα σύνορα της Ρωσίας με την Φινλανδία ή στα σύνορα κάποιας άλλης χώρας η οποία θα ενταχθεί με τρίτες χώρες, όπου υπάρχουν προβλήματα).

Είναι ως εκ τούτου αναγκαίο να υπάρξουν γενικοί κανόνες, τους οποίους θα εφαρμόσει η Ευρωπαϊκή Ένωση, ώστε να αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο όλες οι περιπτώσεις. Πιστεύω ότι θα μπορούσαν να είναι αυτοί οι γενικοί κανόνες: Ο πρώτος γενικός κανόνας ο οποίος είναι κανόνας που ισχύει στην μεταπολεμική Ευρώπη, είναι ότι δεν μπορούν να γίνουν τροποποιήσεις στα σύνορα. Οτι η κατάσταση η οποία υπάρχει - το status quo - είναι η κατάσταση η οποία δεν επιδέχεται αλλαγές. Ως εκ τούτου, εάν υπάρξουν οι οποιοσδήποτε απαιτήσεις ή τα οποιαδήποτε προβλήματα, αυτά τα προβλήματα πρέπει να λυθούν με ειρηνικά μέσα και σύμφωνα με τους κανόνες τους Διεθνούς Δικαίου.

Οι κανόνες τους Διεθνούς Δικαίου έχουν δύο πλευρές: μια ουσιαστική και μια διαδικαστική. Όσον αφορά τη διαδικαστική πλευρά, σημαίνει η εφαρμογή των Κανόνων την προσφυγή στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης. Άρα, και στην ειδική περίπτωση της διαφοράς μεταξύ της Τουρκίας και της Ελλάδος για τα νησιά της Ιμια, θα πρέπει η Τουρκία να αποδεχθεί την εφαρμογή των Κανόνων του Διεθνούς Δικαίου και θα πρέπει να προσφύγει στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης για να επιλυθεί η διαφορά αυτή.

Στην Διακυβερνητική ως εκ τούτου, θεωρούμε αναγκαίο να συζητηθεί και αυτό το θέμα των κανόνων οι οποίοι θα ισχύσουν μελλοντικά στη Ευρωπαϊκή Ένωση για παρομοίου τύπου διαφορές. Με αφορμή αυτό το θέμα, εξηγήσαμε και τη θέση μας σχετικά με τα νησιά της Ιμια και τις τουρκικές απαιτήσεις. Υπενθυμίσαμε ότι υπάρχει μια Συνθήκη ανάμεσα στην Ιταλία και την Τουρκία από τον 1932. Συνθήκη η οποία καθορίζει τα σύνορα μεταξύ των Δωδεκανήσων που ήσαν ιταλικά τότε και της Τουρκίας. Και ότι τα σύνορα αυτά δεν είχαν αμφισβητηθεί για δεκάδες χρόνια και η αμφισβήτηση προέκυψε τώρα. Ως εκ τούτου, θα έπρεπε η Τουρκία αντί να προσπαθήσει με στρατιωτική πίεση και απειλές να λύσει το θέμα, να προσφύγει στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης.

Ο κ. Σιράκ στην κατακλείδα, αυτής της συζήτησης δήλωσε και αυτός ότι σε μια τέτοια περίπτωση είναι αυτονόητο ότι πρέπει να εφαρμοσθούν οι κανόνες τους Διεθνές Δικαίου. Οτι θα πρέπει να εξετασθεί η προσφυγή στο Δικαστήριο της Χάγης. Και ότι μετά τον σχηματισμό της Τουρκικής Κυβέρνησης θα εξετάσει πώς θα μπορεί να αντιμετωπισθεί αυτό το θέμα, δηλαδή ποιές ενέργειες θα μπορέσει να πάρει η γαλλική πλευρά σε σχέση με αυτό το θέμα. Εμείς δηλώσαμε και στη γαλλική πλευρά, στον κ. Σιράκ, ότι όσο παραμένει αυτή η εκκρεμότητα, δεν είμαστε διατεθειμένοι να συνεχίσουμε τη συνεργασία μας για την εφαρμογή της τελωνειακής ένωσης Τουρκίας - Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η τελωνειακή ένωση της Τουρκίας με την Ε.Ε. είναι μια σύμβαση η οποία συνεπάγεται δικαιώματα και υποχρεώσεις και από τις δύο πλευρές. Μια υποχρέωση την οποία έχει η τουρκική πλευρά, είναι οι φιλικές σχέσεις. Δεν ετήρησε αυτήν την υποχρέωση η Τουρκία, διότι η προσπάθειά της, η αποστολή στρατού στις βραχονησίδες της Ιμια δεν δηλώνει φιλικές σχέσεις. Και ως εκ τούτου, και εμείς δεν είμαστε διατεθειμένοι να συνεργασθούμε για την εκτέλεση των υποχρεώσεων, οι οποίες αφορούν την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Όπως σας είπα, η ατμόσφαιρα ήταν σε πολύ φιλικό επίπεδο. Και από τη δική μας τη μεριά δηλώθηκε ότι βεβαίως, εμείς θέλουμε ειρηνικές σχέσεις με τη γειτόνα χώρα, ότι θέλουμε φιλικές σχέσεις. Και είμαστε πρόθυμοι, εφ' όσον ξεκινήσει μια διαδικασία επίλυσης διαφορών με βάση τους κανόνες τους Διεθνούς Δικαίου και μετά από προσφυγή στο Δικαστήριο της Χάγης, να εξετάσουμε όλα τα άλλα προβλήματα και να συνεργασθούμε για την συνέχιση των όποιων συμφωνιών υπάρχουν. Προϋπόθεση, όμως, είναι να γίνει δεκτό από τη τουρκική πλευρά ότι εφαρμόζεται το Διεθνές Δίκαιο και οι διαδικασίες τις οποίες προβλέπει το Δίκαιο αυτό.

Συζητήσαμε και για τα διμερή θέματα. Και διαπιστώσαμε ότι οι σχέσεις μεταξύ Γαλλίας και Ελλάδος είναι πάρα πολύ καλές και ότι οι εμπορικές και άλλες σχέσεις διεξάγονται κατά ένα τρόπο, ο οποίος ικανοποιεί και τις δύο πλευρές.

Είμαι στη διάθεσή σας για οποιεσδήποτε ερωτήσεις.

ΠΑΠΠΑ(ΕΡΑ): Κε Πρόεδρε, θα ήθελα να ρωτήσω ποια είναι η εκτίμηση που αποκομίσατε από τον Γάλλο Πρόεδρο όταν παρουσίασατε την ελληνική θέση ότι η Ελλάδα δεν είναι διατεθειμένη να βοηθήσει στην εφαρμογή της συμφωνίας της τελωνειακής ένωσης Τουρκίας - Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσο διαρκούν οι απαιτήσεις και οι απειλές της Τουρκίας.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Ο κ. Σιράκ ανέφερε δια μακρών ότι θα πρέπει να βοηθήσουμε την Τουρκία να ξεπεράσει τα κοινωνικά προβλήματα, τα οποία οδηγούν κάτω από την πίεση των γειτονικών της χωρών σε μια ανάπτυξη του ισλαμισμού. Και μετά από συζήτηση, διαπιστώθηκε βέβαια ότι εδώ στη συγκεκριμένη περίπτωση υπάρχει ένα πρόβλημα που έχει σχέση με τις γενικότερες αρχές της εφαρμογής του Διεθνούς Δικαίου. Και γι' αυτό, το πρόβλημα αυτό δεν μπορεί να ξεπεραστεί. Και ως εκ τούτου - επαναλαμβάνω - δήλωσε ότι θα περιμένει το σχηματισμό της νέας Τουρκικής Κυβέρνησης και θα εξετάσει πώς μπορεί να συζητήσει ή να προωθήσει την άποψη ότι πρέπει να εφαρμοσθεί το Διεθνές Δίκαιο.

ΑΡΑΜΠΑΤΖΗΣ (ΣΕΡΡΑΙΚΟΝ ΘΑΡΡΟΣ): Κε Πρωθυπουργέ, μπορούμε να πούμε ότι η χώρα μας στα προβλήματα που αντιμετωπίζει με την Τουρκία, αδικείται από την εν γένει συμπεριφορά των εταιρών μας; Θα ήθελα το σχόλιό σας και ως Καθηγητού του Δικαίου.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Από τις συζητήσεις τις οποίες είχα με τον Πρωθυπουργό του Βελγίου κ. Ντεάν, τον Καγκελάριο της Ο.Δ. της Γερμανίας κ. Χέλμοντ Κολ και με τον Πρόεδρο της Γαλλικής Δημοκρατίας κ. Ζακ Σιράκ, δεν απέκομισα την εντύπωση ότι η χώρα αδικείται. Διότι και στις τρεις περιπτώσεις οι τρεις συνομιλητές μου ανεγνώρισαν ότι πρέπει να εφαρμοσθούν οι Κανόνες του Διεθνούς Δικαίου. Και πιστεύω ότι αυτό είναι μια πρόοδος σε σχέση με την προηγούμενη κατάσταση, που επικρατούσε η αντίληψη ότι το θέμα είναι κυρίως πολιτικό και γι' αυτό πρέπει να γίνουν πολιτικές συζητήσεις. Υπάρχει αναγνώριση ότι το θέμα εντάσσεται μέσα σ' ένα πλαίσιο νομικό και πρέπει να αντιμετωπισθεί νομικά με τους κανόνες του Διεθνούς Δικαίου.

ΞΕΝΟΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΗΣ: Κε Πρόεδρε, αρκεί από μόνη της η συμμετοχή μας σε Διεθνείς Οργανισμούς ή στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή θα πρέπει να αναζητήσουμε μια αποτελεσματική αποτροπή έναντι της Τουρκίας π.χ. μέσω της σύναψης συμμαχιών σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο και της σύγκλισης στρατιωτικών συμφερόντων έναντι της τουρκικής επεκτατικότητας...

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Εμείς από καιρό έχουμε δηλώσει και επιδιώκουμε να έχουμε φιλικές σχέσεις με όλες τις χώρες της περιοχής, τις χώρες των Βαλκανίων και της Μέσης Ανατολής. Ο Υπουργός Εθνικής Αμυνας έχει επισκεφθεί και τη Συρία και τη Ρουμανία. Και ακολουθούμε δύο - θα έλεγα - παράλληλες πολιτικές: και την ενίσχυση των σχέσεων με τις χώρες αυτές, αλλά και την ενίσχυση των προσπαθειών μας σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

ΑΦΕΝΤΟΥΛΗ (STAR CHANNEL): Κε Πρόεδρε, επειδή αναφέρεται ότι στη συζήτησή σας με τον Γάλλο Πρόεδρο, ο κ. Σιράκ εμφανίσθηκε να ενδιαφέρεται ιδιαίτερα για την προώθηση της συμφωνίας της τελωνειακής ένωσης της Τουρκίας με την Ε.Ε., έγινε κάποια διασύνδεση με το θέμα της ενταξιακής πορείας της Κύπρου; Γιατί στον γαλλικό Τύπο εμφανίσθηκε από πλευράς γαλλικών πηγών κάποια τέτοια διασύνδεση.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Ο κ. Σιράκ δεν ανέφερε καθόλου το θέμα της Κύπρου.

ΔΕΛΑΣΤΙΚ (ΠΡΙΝ): Κε Πρόεδρε, θα ήθελα να σας ρωτήσω το εξής: Ο τέως Πρωθυπουργός Ανδρέας Παπανδρέου προσπάθησε να εξασφαλίσει την εγγύηση των συνόρων μας από το ΝΑΤΟ και δεν πήρε τέτοια διαβεβαίωση, παρ' όλο που είναι στρατιωτικός οργανισμός το ΝΑΤΟ. Μπήκαμε στη Δυτικοευρωπαϊκή Ένωση (ΔΕΕ) με στόχο να εξασφαλίσουμε αυτό το πράγμα. Και εκεί, επειδή υπήρχε σχετικό άρθρο, καταργήθηκε - τροποποιήθηκε, στην ουσία καταργήθηκε - ειδικά για μας: για να μην προστατεύσει την Ελλάδα από την τουρκική επιθετικότητα. Ετσι, σε τι βασίζετε πολιτικά την ελπίδα ότι αυτό που δεν μας έδωσε η ΔΕΕ, θα μας το δώσει - και δη σε στρατιωτικό - πολιτικό επίπεδο η Ευρωπαϊκή Ένωση;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Πρώτα, θέλω να σας επαναλάβω ότι η προσπάθειά μας αυτή τη στιγμή κατατείνει ώστε η διαφορά η οποία υπάρχει, να υπαχθεί στη διακαιοδοσία του Διεθνούς Δικαίου. Εκεί οι Ευρωπαίοι εταίροι μπορούν να παίξουν και αυτοί ένα ρόλο.

Το δεύτερο, αυτό που αναφέρετε: Όλα αλλάζουν. Δεν αποκλείεται μεθαύριο η Ευρωπαϊκή Ένωση ενδιαφερόμενη όχι μονάχα για μας και για τις διαφορές μας με την Τουρκία, αλλά ενδιαφερόμενη να θεσπίσει κάποιους γενικότερους κανόνες να ρυθμίσει τις εξωτερικές της σχέσεις κατά τέτοιο τρόπο, ώστε αυτές ή αυτή η ρύθμιση να είναι επωφελής και για μας.

- 5 -

ΞΕΝΟΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΗΣ: Κύριε Πρωθυπουργέ, μιλήσατε για το Κυπριακό; Θα βρεθεί κάποια λύση για την κατοχή της Κύπρου και για τη σχέση που υπάρχει σχετικά με το πρόβλημα που δημιουργήθηκε ως προς τη βραχονησίδα Ίμια και την κατοχή της Κύπρου; Γιατί δεν πρόκειται να σταματήσει ο επεκτατισμός της Τουρκίας ούτε τώρα ούτε αργότερα.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Επαναλαμβάνω ότι δεν συζητήσαμε με τον Πρόεδρο Σιράκ το κυπριακό πρόβλημα. Το Κυπριακό είναι ένα θέμα που συζητείται στους διεθνείς οργανισμούς, είτε στο πλαίσιο των πρωτοβουλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή των ΗΠΑ.

ΞΕΝΟΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΗΣ: Μα υπάρχει μία σχέση μεταξύ της «ελευθερίας» που παίρνει η Τουρκία και έχει καταλάβει τμήμα της Κύπρου και συνεχίζει με τις βραχονησίδες; Δεν υπάρχει σχέση; Δεν βλέπετε εδώ έναν γενικότερο επεκτατισμό;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Φυσικά. Όταν το Κυπριακό παραμένει ανοικτό, όταν ο επεκτατισμός της Τουρκίας, στην περίπτωση της Κύπρου, δεν ποινικοποιήθηκε, η ίδια η Τουρκία αισθάνεται ότι είναι «ελεύθερη» να αναλάβει και άλλες τέτοιες «πρωτοβουλίες». Γι' αυτό είπαμε, σε όλες τις συνομιλίες που είχαμε στη διάρκεια της περιοδείας μου, ότι πρέπει να τεθεί τέλος σ' αυτές τις τουρκικές «πρωτοβουλίες». Διότι εάν δεν φτάσουμε στο σημείο να πούμε «όχι» και να τονίσουμε ότι πρέπει να διευθετούνται τέτοιου είδους θέματα με άλλους τρόπους σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο, αυτές οι «πρωτοβουλίες» θα συνεχίζονται και στο μέλλον.

ΖΗΤΟΥΝΙΑΤΗ (ΑΠΕ): Κύριε Πρόεδρε, επειδή πληροφορίες από γαλλικές διπλωματικές πηγές ανέφεραν ότι δεν αποκλείεται να ληφθεί κάποια πρωτοβουλία της Γαλλίας σε σχέση με την ελληνοτουρκική κρίση, αποκομίσατε τέτοια εντύπωση από τις συνομιλίες που είχατε με τον Γάλλο Πρόεδρο;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Σας επαναλαμβάνω ότι ο Γάλλος Πρόεδρος είπε ότι όταν σχηματισθεί η Κυβέρνηση της Τουρκίας θα δει πώς θα συζητήσει το θέμα με την Τουρκική Κυβέρνηση.

ΡΟΥΣΣΟΠΟΥΛΟΣ (MEGA CHANNEL): Κύριε Πρόεδρε, συμμερίζεστε την άποψη που εξέφρασε χθες ο Αρχηγός της CIA πως η συνεχιζόμενη αμοιβαία δυσπιστία μεταξύ Αθηνών και Άγκυρας θα δημιουργήσει προβλήματα; Η χαρακτηριστική του φράση ήταν πως «είναι ασταθής η κατάσταση ανάμεσα στις δύο χώρες». Θα ήθελα το σχόλιό σας.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν συμμερίζομαι αυτή την άποψη, διότι δεν υπάρχει αμοιβαία δυσπιστία. Υπάρχει τουρκική επιθετικότητα. Τουρκική επεκτατικότητα. Και αυτή η επιθετικότητα και η επεκτατικότητα δημιουργούν τα προβλήματα. Από τη δική μας την πλευρά, υπάρχει κάθε θέληση να ξεπεραστούν τα προβλήματα. Και γι' αυτό έχουμε υποδείξει και τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να ξεπεραστούν αυτά τα προβλήματα.

... / ...

- 6 -

ΛΙΑΡΕΛΛΗΣ (ΑΝΤΕΝΝΑ): Κύριε Πρόεδρε, τυχόν πρωτοβουλία του Προέδρου Σιράκ προς την Τουρκική Κυβέρνηση, όταν σχηματιστεί, που δεν θα έχει ως αποκλειστικό και μόνο στόχο την παραπομπή του θέματος στο Δικαστήριο της Χάγης, θα μπορούσε να συζητηθεί από εμάς, από την Ελληνική Κυβέρνηση;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Κύριε Λιαρέλλη, αυτή είναι μία υποθετική ερώτηση, στην οποία δεν μπορώ να απαντήσω. Δεν μπορώ να απαντήσω ποιο θα είναι το περιεχόμενο της πρωτοβουλίας του κ. Σιράκ, ποια μορφή θα πάρει, ποια συζήτηση θα κάνει. Άρα δεν ξέρω τι ακριβώς προτίθεται να κάνει και δεν μπορώ να απαντήσω στην ερώτησή σας.

ΚΑΨΑΜΠΕΛΗΣ (ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ): Κύριε Πρόεδρε, συζητήθηκε το ενδεχόμενο να έχουμε από πλευράς Τουρκίας, στο προσεχές διάστημα, μία υποτροπή της προκλητικότητας στο Αιγαίο; Και τι θα μπορούσε σε μια τέτοια περίπτωση η Ευρωπαϊκή Ένωση να κάνει για τη χώρα μας;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Εγώ απλώς επεσήμανα και στον κ. Σιράκ και στους άλλους συνομιλητές μου ότι αν δεν πάρουμε μία αποφασιστική στάση, τότε συνεχώς θα τίθενται νέα προβλήματα. Ότι χρειάζεται να αντιμετωπίσουμε τουλάχιστον έναν «κρίκο» αυτής της «αλυσίδας» για να μπορέσουμε να λύσουμε και τους άλλους «κρίκους».

ΚΑΡΕΛΙΑΣ (ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ): Κύριε Πρόεδρε, μπορείτε να μας πείτε ποια ήταν η απάντηση του Γάλλου Προέδρου στη δική σας πρόταση στη Διακυβερνητική να τεθούν συγκεκριμένοι κανόνες για τα εξωτερικά σύνορα της Κοινότητας;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Στο θέμα αυτό, ο Γάλλος Πρόεδρος δεν μπήκε λεπτομερειακά. Ανέφερε, όμως, ότι είναι ένα από τα προβλήματα τα οποία θα εξετασθούν στο πλαίσιο της συζήτησης για την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΦΙΛΗΣ (ΑΥΓΗ): Κύριε Πρόεδρε, σημειώνουμε ότι και ο κ. Σιράκ όπως και ο κ. Κολ, χθες, υποσχέθηκαν ότι θα ασχοληθούν με το πρόβλημα των σχέσεων με την Τουρκία. Αυτό ίσως να αφορά την κρατική πολιτική τους. Σε σχέση τώρα με το θεσμικό ευρωπαϊκό επίπεδο, χθες, είχαμε δήλωση του Μονίμου Αντιπροσώπου της Γαλλίας στις Βρυξέλλες, ο οποίος λέει ότι οι «15» είναι διατεθειμένοι να δώσουν μία δήλωση κοινοτικής αλληλεγγύης προς την Ελλάδα για το θέμα της Ίμιας, εάν η Ελλάδα δεν θέτει προβλήματα στις οικονομικές σχέσεις. Το συζητήσατε αυτό με τον κ. Σιράκ;

ΠΑΓΚΑΛΟΣ: Διάβασα στον Τύπο, κύριε Φίλη, ότι φημολογείται πως ο Γάλλος αντιπρόσωπος είπε ορισμένα πράγματα. Δεν έχω δει τη δήλωση του Γάλλου αντιπροσώπου. Και σήμερα, έχουμε δήλωση του εκπροσώπου της Γαλλικής Κυβέρνησης που δίνει τέλος στις φημολογίες ότι δήθεν αντανakλούν τη γαλλική θέση. Άρα το θέμα δεν υπάρχει.

- 7 -

ΞΕΝΟΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΗΣ: Τι έχετε να πείτε για τη διαφορά που υπάρχει ανάμεσα στην Τουρκία και την Ελλάδα και την ανικανότητα του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης να την επιλύσει;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Η θέση μας είναι ότι το θέμα πρέπει να παραπεμφθεί στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης. Εάν το Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης αρχίσει να ασχολείται μ' αυτό το θέμα, τότε εμείς θα συνεχίσουμε να συνεργαζόμαστε στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗΣ (ΤΟ ΒΗΜΑ): Κύριε Πρόεδρε, υπό ποιες προϋποθέσεις η Ελλάδα θα ήρε τις ενδεχόμενες αντιρρήσεις της να λειτουργήσει η Τελωνειακή Ένωση με την Τουρκία; Δεν λέω μόνο εάν πάει στο Διεθνές Δικαστήριο το θέμα, αλλά υπάρχουν και άλλα προβλήματα και άλλα θέματα.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Μία προϋπόθεση είναι η προσφυγή στο Διεθνές Δικαστήριο. Η άλλη προϋπόθεση είναι η εγκατάλειψη των απαιτήσεών της.

Ο κ. Πάγκαλος, σωστά μου επισημαίνει: των απαιτήσεων και των απειλών της σε σχέση με το Αιγαίο.

ΠΕΤΟΥΡΗ (ΕΤ 2): Κύριε Πρόεδρε, με τη σημερινή σας συνάντηση με τον Γάλλο Πρόεδρο ολοκληρώσατε τα ταξίδια σας στην Ευρώπη, σ' αυτή τη φάση. Θέλετε να αναφερθείτε στα αποτελέσματα αυτής της περιόδου εν γένει;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Το αποτέλεσμα του ταξιδιού είναι θετικό. Και είναι θετικό, διότι απ' όλους τους συνομιλητές έγινε δεκτό ότι όσον αφορά το ειδικό θέμα της Ίμιας και των απαιτήσεων που προβάλλει η Τουρκία για τα νησιά αυτά και γενικά για το Αιγαίο, θα πρέπει να εφαρμοστούν οι κανόνες του Διεθνούς Δικαίου.

Επαναλαμβάνω ότι μέχρι τώρα, η άποψη η οποία κυριαρχούσε ήταν ότι η διαφορά αυτή είναι μία γενική πολιτική διαφορά, η οποία θα πρέπει να αντιμετωπιστεί μέσα από διμερείς συνομιλίες σε μία πολιτική βάση. Δεν είχε αναγνωριστεί ή τεθεί ότι το πλαίσιο της επίλυσης του προβλήματος είναι ένα πλαίσιο νομικό. Αυτό έγινε τώρα. Καί η αναγνώριση αυτή σημαίνει ότι η επίλυση του προβλήματος θα πραγματοποιηθεί μέσα από διαδικασίες, όπου θα συμμετέχει είτε το Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης -- αυτό το οποίο πιστεύουμε εμείς ότι είναι το σωστό -- είτε ίσως κάποια άλλη διεθνής αρχή. Αλλά εμείς τονίζουμε ότι η προσφυγή στο Δικαστήριο της Χάγης είναι η μόνη προσφυγή η οποία εξασφαλίζει την αποτελεσματική και γρήγορη επίλυση του προβλήματος.

ΞΕΝΟΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΗΣ: Κύριε Πρωθυπουργέ, μιλήσατε με τον κ. Σιράκ και είπατε ότι θέλετε η Ελλάδα να έχει φιλικές σχέσεις με τους γείτονες στα Βαλκάνια. Μιλήσατε καθόλου για το θέμα των σχέσεων μεταξύ «Μακεδονίας» και Ελλάδας;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Όχι, δεν μιλήσαμε για τις σχέσεις μεταξύ FYROM και Ελλάδας.

- 8 -

ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ): Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ των Εξωτερικών, στις τριήμερες επαφές που είχατε με τον κ. Ντεάν, τον κ. Σαντέρ, τον κ. Κολ και τον κ. Σιράκ δεν ακούσαμε να μας πείτε τίποτα για το θέμα των Σκοπίων. Τί γίνεται μ' αυτό το θέμα ;

ΠΑΓΚΑΛΟΣ: Το ταξίδι του Πρωθυπουργού είχε ένα συγκεκριμένο λόγο, ο οποίος επιβάλλεται από τα πράγματα, όπως ξέρετε, και όχι γενικώς να συζητήσουμε την εξωτερική πολιτική της Ελλάδας. Όπως ξέρετε, το θέμα των Σκοπίων έχει περιβληθεί τη μορφή μιας μεταβατικής συμφωνίας, η οποία εφαρμόζεται. Και εφαρμόζεται επιτυχώς και από τα δύο μέρη. Οι σχέσεις μας βελτιώνονται καθημερινά. Αυξάνονται οι εμπορικές ανταλλαγές. Σημαντικές ελληνικές επενδύσεις έχουν προγραμματισθεί για την πρώην Γιούγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας. Και ένας όλο και μεγαλύτερος αριθμός κατοίκων αυτής της χώρας έρχεται στην Ελλάδα και επισκέπτεται ιδιαίτερα τη Θεσσαλονίκη.

Εκκρεμεί η διαπραγμάτευση για το όνομα, όπου στα Ηνωμένα Έθνη ο κ. Βανς περιμένουμε να συγκαλέσει, στο τέλος αυτού του μηνός, τους δύο διαπραγματευτές. Στη συζήτηση αυτή οι θέσεις των δύο χωρών είναι αυτές που ήταν στην αρχή: Τα μεν Σκόπια θεωρούν ότι πρέπει να ονομασθούν «Δημοκρατία της Μακεδονίας» και τίποτα άλλο, εμείς θεωρούμε ότι πρέπει στο όνομά τους να μην περιλαμβάνεται η λέξη «Μακεδονία» ή κάποιο παράγωγό της. Όλα αυτά τα γνωρίζετε και απορώ γιατί μας ξαναρωτάτε.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Κυρίες και κύριοι, για να κλείσω αυτή τη συνέντευξη θα ήθελα να τονίσω το εξής: Επειδή από τις ερωτήσεις, οι οποίες στρέφονται γύρω από το κεντρικό θέμα, την ελληνοτουρκική διαφορά, δημιουργείται η εντύπωση ότι αντικείμενο της συζήτησης με τον κ. Σιράκ, αλλά και με τους άλλους συνομιλητές υπήρξε μονάχα αυτό το θέμα, θέλω να επαναλάβω ότι το θέμα αυτό τέθηκε στο πλαίσιο της συζήτησης της ευρωπαϊκής εξέλιξης και της Διακυβερνητικής, η οποία θα πραγματοποιηθεί στο τέλος Μαρτίου. Κύριο αντικείμενο της συζήτησής μας ήταν και είναι πάντα η ευρωπαϊκή εξέλιξη. Ο τρόπος με τον οποίο θα αντιμετωπίσουμε τη διαφορά με την Τουρκία αφορά μία πτυχή των προβλημάτων που πρέπει να αντιμετωπίσει η Κοινότητα. Η προσπάθειά μας είναι να διαμορφώσουμε ένα γενικότερο πλαίσιο για την Ευρωπαϊκή Ένωση, ώστε να επιλυθεί και αυτή η διαφορά και οπιοδήποτε άλλη διαφορά μπορεί να δημιουργηθεί στο μέλλον.

Θέλησή μας είναι να διαμορφώσουμε κανόνες για την Ευρωπαϊκή Ένωση, οι οποίες θα εξασφαλίζουν σ' εμάς αλλά και στις υπόλοιπες χώρες την ειρηνική επίλυση των διαφορών τους.

Σας ευχαριστώ πολύ.
